

บันทึก (ฉบับที่ ๒)
เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากร
(กรณีบริษัทเทเลโฟนคิตีเอโบลากेट์ แอล.เอ็ม. อีริคส์สันฯ)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยหนังสือ ลับ ที่ สร.๐๔๐๓/๗๔๐๖ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๑๔ ความว่า ตามที่ คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากร (กรณีบริษัทเทเลโฟนคิตีเอโบลากेट์ แอล.เอ็ม.อีริคส์สันฯ) ไปแล้วนั้น กระทรวงการคลัง เสนอตามรายงานของกรมสรรพากรว่าได้พิจารณาแล้วเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของ คณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นส่วนใหญ่ แต่การนี้มิได้เป็นไปเพียงเท่านั้น เพราะตามข้อเท็จจริงเท่าที่ ได้ตรวจพบเพิ่มเติมจากหลักฐานและเอกสารต่าง ๆ ปรากฏว่าองค์การโทรศัพท์ฯ ได้ตั้งสำนักงาน ขึ้นทำหน้าที่เป็นตัวแทนค้าต่าง ภาระการเสียภาษีตามกฎหมายจึงมิใช่ภาระขององค์การโทรศัพท์ฯ แต่เป็นของบริษัทอีริคส์สันฯ โดยตัวแทนจะต้องเสียแทน ดังนั้นหากจะถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัย ของคณะกรรมการกฤษฎีกาเดิมก็เท่ากับว่าบริษัทอีริคส์สันฯ ได้รับยกเว้นการเสียภาษีการค้าด้วย จึงไม่น่าจะชอบด้วยเหตุผล และได้ขอให้ท่านเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่งฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว มีบัญชาให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็น เกี่ยวกับเรื่องนี้อีกครั้งก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

รายละเอียดของข้อเท็จจริงที่กระทรวงการคลังได้แจ้งเพิ่มเติมมีดังนี้

๑. องค์การโทรศัพท์ฯ ได้ตั้งสำนักงานขึ้นในองค์การโทรศัพท์ฯ เรียกชื่อว่า สำนักงานตัวแทนค้าต่างอีริคส์สันฯ และต่อมาภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็น สำนักงานการค้า องค์การโทรศัพท์ฯ การดำเนินงานของหน่วยงานสาขานี้ได้แยกการปฏิบัติงานตลอดจนการบัญชี ต่างหากจากองค์การโทรศัพท์ฯ เมื่อหน่วยราชการหรือพ่อค้าประชาชน จะสั่งซื้อสินค้าของบริษัทอี ริคส์สันฯ ก็ติดต่อโดยตรงกับหน่วยงาน สาขา และแม้แต่องค์การโทรศัพท์ฯ จะต้องการซื้อสินค้า ของบริษัทอีริคส์สันฯ ใช้ในองค์การโทรศัพท์ฯ เองก็ต้องติดต่อออกไปสั่งซื้อหรือติดต่อกับ หน่วยงาน สาขา ก่อนทุกครั้ง และเมื่อบริษัทอีริคส์สันฯ ผลิตสัญญาส่งของไม่ทันเวลาต้องถูกปรับ องค์การโทรศัพท์ฯ ก็เรียกเงินค่าปรับเอาจากหน่วยงาน สาขา และถึงแม้้องค์การโทรศัพท์ฯ จะซื้อ สินค้าจากบริษัทอีริคส์สันฯ มาใช้เอง องค์การโทรศัพท์ฯ ก็ได้รับค่าส่วนลดในฐานะที่เป็นตัวแทน และหรือผู้จำหน่ายของบริษัทอีริคส์สันฯ ด้วยทุกครั้ง พฤติการณ์เช่นนี้ แสดงให้เห็นได้ว่า องค์การโทรศัพท์ฯ มีฐานะแยกออกจากกันเป็น ๒ อย่างในเวลาเดียวกันคือ ในฐานะเป็นตัวแทน ผู้ขาย และในฐานะเป็นผู้ซื้อเอง เมื่อหน่วยงาน สาขาปิดบัญชีมีกำไรก็จะจัดสรรกำไรโดยแบ่งให้ องค์การโทรศัพท์ฯ ด้วย พฤติการณ์ที่แสดงออกดังกล่าวย่อมชี้ให้เห็นชัดว่า การสั่งซื้อสินค้า

จากบริษัทอิริคส์สันฯ ทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นองค์การโทรศัพท์ฯ ซื้อใช้เองหรือไม่ ย่อมต้องผ่านหน่วยงาน สาขาทั้งสิ้น

๒. ตามความในพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้บัญญัติยกเว้นภาษีการค้าไว้มีข้อความดังนี้ มาตรา ๓ ให้ยกเว้นภาษีการค้าแก่ผู้นำเข้าในกรณีผู้อยู่นอกราชอาณาจักรมีสาขาในราชอาณาจักร เมื่อส่งสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักรให้แก่ผู้ส่งที่เป็นผู้ได้รับยกเว้นภาษีการค้าตามมาตรา ๗๘ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๐๘ หรือเป็นรัฐวิสาหกิจที่ได้รับยกเว้นภาษีการค้าตามกฎหมายว่าด้วยรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ทั้งนี้ เฉพาะกรณีสินค้าที่ส่งเข้ามาในราชอาณาจักรนั้นเป็นเครื่องจักร ส่วนประกอบและอุปกรณ์เครื่องจักร ซึ่งผู้ส่งส่งเข้ามาเพื่อใช้ในการผลิตของตนเอง จากบทบัญญัติดังกล่าว กรมสรรพากรมีความเห็นว่า แต่เดิมนั้นรัฐวิสาหกิจที่ได้รับยกเว้นภาษีการค้าตามกฎหมายว่าด้วยรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แม้ส่งสินค้ามาใช้เอง ผู้นำเข้าซึ่งสินค้าดังกล่าวหรือสาขา หรือตัวแทน มิได้รับการยกเว้นภาษีการค้าแต่ประการใด ต้องเสียภาษีการค้าทุกราย ต่อมารัฐบาลได้พิจารณาเห็นสมควรยกเว้นภาษีการค้าสำหรับสินค้าบางอย่างที่ส่งเข้ามาให้รัฐวิสาหกิจใช้ในการผลิต จึงได้ออกพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๑๑ ยกเว้นภาษีการค้าให้ เมื่อข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ปรากฏว่าภาษีที่กรมสรรพากรเรียกเก็บจากบริษัทอิริคส์สันฯ แม้จะเป็นสินค้าที่นำเข้ามาใช้ในการผลิตขององค์การโทรศัพท์ฯ ก็ตาม แต่ก็เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นก่อนมีพระราชกฤษฎีกาฉบับดังกล่าว ดังนั้น ผู้นำเข้าจึงต้องเสียภาษีตามกฎหมายอยู่ดีเพราะเป็นกรณีที่เกิดขึ้นก่อนมีกฎหมายยกเว้น

๓. เมื่อพิจารณาในด้านหน้าที่หักภาษีจากเงินที่จ่ายชำระราคาสินค้ามาตรา ๗๘ จตุตศ ก็ได้บัญญัติให้ผู้ส่งสินค้ามีหน้าที่หักภาษีการค้าจากเงินที่จ่ายชำระราคาสินค้า และนำส่งต่อเจ้าพนักงานไว้ดังนี้ มาตรา ๗๘ จตุตศ ในกรณีผู้อยู่นอกราชอาณาจักรมีสาขาในราชอาณาจักร เมื่อส่งสินค้าเข้าในราชอาณาจักรไม่ว่าจะผ่านสาขาหรือไม่ก็ตาม ให้แก่ผู้ส่งที่เป็นผู้ได้รับยกเว้นภาษีตามมาตรา ๗๘ ทวิ หรือเป็นรัฐวิสาหกิจที่ได้รับยกเว้นภาษีการค้าตามกฎหมายว่าด้วยรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ให้ถือว่าผู้อยู่นอกราชอาณาจักร และสาขาเป็นผู้นำเข้า

ให้ผู้ส่งตามวรรคก่อนมีหน้าที่หักภาษีการค้าจากเงินที่จ่ายชำระราคาสินค้าตามอัตราภาษีการค้าสำหรับสินค้านั้น แล้วนำส่งพร้อมกับยื่นแบบแสดงรายการการหักภาษีการค้าตามแบบที่อธิบดีกำหนดต่อเจ้าพนักงาน ณ สถานที่และภายในกำหนดเวลาเช่นเดียวกับการชำระภาษีการค้า ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๕๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม จากข้อความตามที่กล่าวข้างต้นนี้ กรมสรรพากรเห็นว่า เมื่อองค์การโทรศัพท์ฯ เป็นผู้ส่งซื้อสินค้าจากบริษัทอิริคส์สันฯ ซึ่งมีสาขาอยู่ในประเทศไทย องค์การโทรศัพท์ฯ ย่อมต้องมีหน้าที่หักภาษีการค้าจากเงินที่จ่ายชำระราคาสินค้า แล้วนำส่งรัฐตามบทบัญญัติของกฎหมาย ถ้าจะมีคำกล่าวแย้งว่าควรเป็นหน้าที่ของสำนักงานการค้าองค์การโทรศัพท์ฯ แต่ข้อเท็จจริงเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า สำนักงานการค้าองค์การโทรศัพท์ฯ นั้น ก็คือหน่วยงานขององค์การโทรศัพท์ฯ ดังนี้ องค์การโทรศัพท์ฯ จึงมีหน้าที่ต้องหักภาษีการค้าจากเงินที่องค์การโทรศัพท์ฯ จ่ายชำระราคาสินค้าให้แก่บริษัทอิริคส์สันฯ และนำส่งต่อเจ้าพนักงานสรรพากร ดังนั้น การที่องค์การโทรศัพท์ฯ ฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

องค์การโทรศัพท์ฯ ย่อมต้องรับผิดชอบในเรื่องนี้ด้วย ความจริงนั้นหน้าที่ในการเสียภาษีการค้าเป็นของบริษัทอิริคส์สันฯ แต่เมื่อบริษัทฯ มิได้เสีย ภาระในการนี้จึงไปตกอยู่กับผู้ร่วมรับผิดชอบ องค์การโทรศัพท์ฯ ซึ่งอยู่ในฐานะผู้ร่วมรับผิดชอบ หรือมิก็เสียในฐานะผู้ไม่ปฏิบัติหน้าที่หักภาษีการค้าจากเงินที่จ่ายชำระราคาสินค้า องค์การโทรศัพท์ฯ มิได้เสียในฐานะผู้ขายหรือผู้นำเข้า ดังนั้น ถ้าฟังว่าองค์การโทรศัพท์ฯ ได้รับยกเว้นภาษีอากรในประเด็นนี้ก็เท่ากับว่ารัฐบาลเก็บภาษีจากการขายหรือการนำเข้าซึ่งสินค้าของบริษัทอิริคส์สันฯ ไม่ได้เลย ซึ่งไม่ต้องตามเจตนารมณ์ของประมวลรัษฎากร และทำให้ความมุ่งหมายที่จะนำมาตรา ๗๘ จตุตศ มาเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บภาษีอากรเป็นอันไร้ผลไปด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว มีความเห็นดังนี้

ข้อเท็จจริงที่กรมสรรพากรอ้างเพิ่มเติมว่า ได้มีการตั้งสำนักงานหนึ่งขึ้นในองค์การโทรศัพท์ฯ เรียกชื่อว่า สำนักงานตัวแทนค้าต่างอิริคส์สันฯ และต่อมาภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็น สำนักงานการค้าองค์การโทรศัพท์ฯ ทำหน้าที่เป็นตัวแทนค้าต่างนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาแล้วเห็นว่า หน่วยงานที่เรียกว่าสำนักงานการค้าองค์การโทรศัพท์ฯ ก็คือส่วนหนึ่งหรือแผนกหนึ่งซึ่งองค์การโทรศัพท์ฯ แยกมอบให้ไปทำธุรกิจส่วนหนึ่งขององค์การโทรศัพท์ฯ ในทางกฎหมายการกระทำของแผนกที่เรียกชื่อนี้ก็คือ การกระทำขององค์การโทรศัพท์ฯ นั่นเอง ไม่ได้เป็นบุคคลต่างหากจากองค์การโทรศัพท์ฯ แต่อย่างใด สำนักงานการค้าองค์การโทรศัพท์ฯ ไม่มีหน้าที่หรือความรับผิดชอบตามกฎหมายแยกออกไปจากองค์การโทรศัพท์ฯ ไม่อาจฟ้องหรือถูกฟ้องในกรณีพิพาทเฉพาะในธุรกิจของสำนักงานที่ว่านั้นได้ นอกจากนี้คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาที่ดูหนังสือสัญญาแต่งตั้งตัวแทนและข้อตกลงต่อท้ายหนังสือสัญญาแต่งตั้งตัวแทนระหว่างบริษัท เทเลโฟนคิตีเอโบลากेट์ แอล.เอ็ม.อิริคส์สันฯ กับองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย เห็นว่าสัญญานี้ไม่ใช่สัญญาแต่งตั้งตัวแทน เป็นแต่เพียงสัญญาผูกขาดซื้อขายสินค้า (Sole distributor) เท่านั้น ถ้ายังพิจารณาความในข้อ ๗^๑ แห่งข้อตกลงต่อท้ายหนังสือสัญญาดังกล่าว ลงวันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๔ ด้วยแล้วจะเห็นได้ชัดว่า บริษัทอิริคส์สันฯ จะต้องตั้งตัวแทนซึ่งมีอำนาจเต็มในประเทศไทยโดยถูกต้องตามกฎหมายขึ้นอีกต่างหากจากองค์การโทรศัพท์ฯ สำหรับเหตุผลที่กรมสรรพากรอ้างว่าองค์การโทรศัพท์ฯ เป็นผู้ส่งซื้อสินค้าจากบริษัทอิริคส์สันฯ ซึ่งมีสาขาอยู่ในประเทศไทย องค์การโทรศัพท์ฯ ย่อมต้องมีหน้าที่หักภาษีการค้าจากเงินที่จ่ายชำระราคาสินค้าและนำส่งต่อเจ้าพนักงานตามมาตรา ๗๘ จตุตศ แห่งประมวลรัษฎากรนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า องค์การโทรศัพท์ฯ เป็นผู้ส่งสินค้ามาใช้ในกิจการขององค์การโทรศัพท์ฯ เองโดยตรง ฉะนั้นองค์การโทรศัพท์ฯ จึงได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีการค้า และไม่มีหน้าที่ที่จะต้องหักภาษีการค้าไว้แล้วนำส่งต่อเจ้าพนักงาน

^๑ ข้อ ๗ เพื่อความรวดเร็วในทางการค้าและการประสานงานระหว่างอิริคส์สันกับตัวแทนและ/หรือผู้จำหน่าย อิริคส์สันตกลงจะแต่งตั้งตัวแทนซึ่งมีอำนาจเต็มในประเทศไทยโดยถูกต้องตามกฎหมาย

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์
(นายสมภพ โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรกฎาคม ๒๕๑๔

บันทึก (ฉบับที่ ๓)

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากร (กรณีบริษัทเทเลโฟนคดีเอโบลาคัด แอล.เอ็ม. อีริคส์สันฯ)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยหนังสือลับ ที่ สร.๐๔๐๓/๑๒๐๒๓ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๑๔ ความว่า ตามที่ คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๖) ได้พิจารณาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากร (กรณีบริษัทเทเลโฟนคดีเอโบลาคัด แอล.เอ็ม.อีริคส์สันฯ) ไปแล้วนั้น คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๑๔ ลงมติให้ส่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายครบคณะ) พิจารณา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายครบคณะ) ได้พิจารณาปัญหา ดังกล่าวโดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมสรรพากร) และผู้แทนกระทรวงคมนาคม (องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย) เข้าร่วมชี้แจงข้อเท็จจริงด้วยแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

(๑) การที่องค์การโทรศัพท์ฯ ซื้อสินค้าจากบริษัทอีริคส์สันฯ ซึ่งเป็นบริษัทอยู่นอกราชอาณาจักรเข้ามาใช้เองโดยตรงนั้น องค์การโทรศัพท์ฯ จะได้รับยกเว้นภาษีหรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่ ในกรณีเช่นนี้ องค์การโทรศัพท์ฯ เป็นผู้สั่งซื้อสินค้าจากพ่อค้าในต่างประเทศเข้ามาใช้ในกิจการขององค์การโทรศัพท์ฯ เอง ฉะนั้น องค์การโทรศัพท์ฯ จึงได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีอากรสำหรับการสั่งซื้อและการนำสินค้านี้เข้ามา ตามมาตรา ๑๙^๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๗

(๒) ในการขายสินค้าให้แก่องค์การโทรศัพท์ฯ ดังกล่าว บริษัทอีริคส์สันฯ จะต้อง มีหน้าที่เสียภาษีการค้าสำหรับสินค้านี้ในฐานะเป็นผู้ขายหรือไม่ ในเรื่องนี้คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิเคราะห์ฐานะขององค์การโทรศัพท์ฯ จากข้อเท็จจริงและจากหนังสือสัญญาแต่งตั้งตัวแทนและข้อตกลงต่อท้ายหนังสือสัญญาแต่งตั้งตัวแทนระหว่างบริษัทอีริคส์สันฯ กับ องค์การโทรศัพท์ฯ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ แล้ว เห็นว่า องค์การโทรศัพท์ฯ มีฐานะเป็นสาขา ตามความหมายที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๗^๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๐๘ ฉะนั้น บริษัทอีริคส์สัน

^๑ มาตรา ๑๙ ให้องค์การโทรศัพท์ที่ได้รับยกเว้นจากการเสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร

^๒ มาตรา ๗๗ ในหมวดนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

สาขา หมายความว่า

(๑) โรงงานหรือสถานการค้าในราชอาณาจักรของผู้อยู่นอกราชอาณาจักร

(๒) ตัวแทน ลูกจ้างหรือบุคคลอื่นในราชอาณาจักร ซึ่งทำสัญญา หรือมีหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บรักษาสินค้า วัสดุค้า หรือทำการใด ๆ อันเกี่ยวกับการประกอบการค้าในราชอาณาจักรแทนผู้อยู่นอกราชอาณาจักร

ฯ จึงมีหน้าที่เป็นผู้เสียภาษีการค้าในการขายสินค้าดังกล่าวตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีการค้า (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๐๔ ซึ่งกำหนดว่าผู้ใดเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีการค้าตามมาตรา ๗๘ วรรคสอง แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔

(๓) เมื่อบริษัทอริคส์สันฯ ซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักร มีหน้าที่เป็นผู้เสียภาษีการค้า ดังกล่าวใน (๒) ข้างต้น องค์การโทรศัพท์ฯ ในฐานะเป็นสาขาของบริษัทอริคส์สันฯ จะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบเสียภาษีการค้ารายนี้แทนบริษัทอริคส์สันฯ หรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า ภาษีการค้ารายนี้กฎหมายบัญญัติให้บริษัทอริคส์สันฯ เป็นผู้ที่มีหน้าที่ต้องเสีย องค์การโทรศัพท์ฯ ไม่มีหน้าที่เสียแทนบริษัทอริคส์สันฯ แต่อย่างไร

(๔) เมื่อบริษัทอริคส์สันฯ ซึ่งเป็นบริษัทอยู่นอกราชอาณาจักร มีหน้าที่ต้องเสีย ภาษีการค้าดังกล่าว องค์การโทรศัพท์ฯ มีหน้าที่ต้องหักภาษีการค้ารายนี้จากเงินที่จ่ายชำระราคา สินค้าตามอัตราภาษีการค้าสำหรับสินค้านั้น และต้องนำส่งเจ้าพนักงานตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๘ จตุทศ^๓ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๐๘ หรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า ในกรณีเช่นนี้ องค์การโทรศัพท์ฯ มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๗๘ จตุทศ คือ ต้องหักภาษีการค้าดังกล่าวและ ต้องนำส่งให้แก่เจ้าพนักงานกรมสรรพากร องค์การโทรศัพท์ฯ จะอ้างมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งเป็นบทบัญญัติให้ องค์การโทรศัพท์ฯ ได้รับยกเว้นจากการเสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร มาเป็นข้อยกเว้นให้ ตนไม่ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๗๘ จตุทศ คือ หักภาษีการค้าซึ่งบริษัทอริคส์สันฯ เป็นผู้ต้อง เสียในกรณีนี้ส่งให้เจ้าพนักงานกรมสรรพากรหาได้ไม่

(๕) ในกรณีที่องค์การโทรศัพท์ฯ มิได้หักภาษีการค้าสำหรับการขายสินค้ารายนี้ ไว้เพื่อนำส่งให้แก่เจ้าพนักงานกรมสรรพากรดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า องค์การ โทรศัพท์ฯ ซึ่งเป็นผู้จ่ายเงินชำระราคาสินค้ารายนี้ จะต้องรับผิดชอบร่วมกับบริษัทอริคส์สันฯ ในการ เสียภาษีการค้าจำนวนดังกล่าวนี้ด้วย ตามมาตรา ๕๔^๔ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย

^๓ มาตรา ๗๘ จตุทศ ในกรณีผู้อยู่นอกราชอาณาจักรมีสาขาในราชอาณาจักรเมื่อส่งสินค้าเข้า ในราชอาณาจักรไม่ว่าจะผ่านสาขาหรือไม่ก็ตาม ให้แก่ผู้ส่งซึ่งเป็นผู้ได้รับยกเว้นภาษีตามมาตรา ๗๘ ทวิ หรือเป็น รัฐวิสาหกิจที่ได้รับยกเว้นภาษีการค้าตามกฎหมายว่าด้วยรัฐวิสาหกิจนั้นๆ ให้ถือว่าผู้อยู่นอกราชอาณาจักรและ สาขาเป็นผู้นำเข้า

ให้ผู้ส่งตามวรรคก่อนมีหน้าที่หักภาษีการค้าจากเงินที่จ่ายชำระราคาสินค้าตามอัตราภาษี การค้าสำหรับสินค้านั้น แล้วนำส่งพร้อมกับยื่นแบบแสดงรายการหักภาษีการค้าตามแบบที่อธิบดีกำหนดต่อเจ้า พนักงาน ณ สถานที่และภายในกำหนดเวลาเช่นเดียวกับการชำระภาษีการค้าทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๕๔ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

^๔ มาตรา ๕๔ ถ้าผู้จ่ายเงินตามมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๓ มิได้หักและนำเงินส่ง หรือได้หัก และนำเงินส่งแล้วแต่ไม่ครบจำนวนที่ถูกต้อง ผู้จ่ายเงินต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้มีเงินได้ในกรณีเสียภาษีที่ต้องชำระ ตามจำนวนเงินภาษีที่มิได้หักและนำส่งหรือตามจำนวนที่ขาดไปแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้จ่ายเงินได้หักเงินภาษีไว้ตามมาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๓ แล้ว ให้ผู้มีเงินได้ซึ่งต้อง

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒

(๖) ประเด็นข้อต่อไปก็คือ เมื่อองค์การโทรศัพท์ฯ จะต้องรับผิดชอบร่วมกับบริษัทอิริคส์สันฯ ในการเสียภาษีการค้ำดังกล่าว องค์การโทรศัพท์ฯ จะยกมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๗ มาเป็นข้ออ้างให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องรับผิดชอบในภาษีการค้ำจำนวนนี้ได้หรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า ตามมาตรา ๑๙ องค์การโทรศัพท์ฯ ได้รับยกเว้นเฉพาะภาษีซึ่งองค์การโทรศัพท์ฯ เป็นผู้หน้าที่เสียภาษีนั้นโดยตรงเท่านั้น สำหรับกรณีนี้กฎหมายกำหนดให้บริษัทอิริคส์สันฯ เป็นผู้หน้าที่เสียภาษี การที่องค์การโทรศัพท์ฯ ต้องเข้ามาร่วมรับผิดชอบในภาษีจำนวนดังกล่าวนี้ด้วยก็เพราะองค์การโทรศัพท์ฯ ละเลยไม่หักภาษีการค้ำจำนวนนี้จากเงินที่จ่ายชำระราคาสินค้าตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ภาษีการค้ำรายนี้มีได้เป็นภาษีที่องค์การโทรศัพท์ฯ มีหน้าที่ต้องเสียโดยตรง ฉะนั้น จึงไม่ได้รับยกเว้นตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๗

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์

(นายสมภพ โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕

เสียภาษีพ้นความรับผิดชอบที่จะต้องชำระเงินภาษีเท่าจำนวนที่ผู้จ่ายเงินได้หักไว้แล้วนั้น และให้ผู้จ่ายเงินรับผิดชอบชำระเงินภาษีจำนวนนั้นแต่ฝ่ายเดียว